Становище на

администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	**Вид оценка:**	Частична
Закон за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух	**Становище по ред:**	Единствено съгласуване
	Номер и дата:	X 04.09-61/30.07.2025г. 30.7.2025 г. Signed by: Violeta Petrova Yordanova
	В отговор на №:	03-00-247/24.07.2025 г.
	Институция:	Министерство на околната среда и водите

Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал. 3, т. 2, б. „а”	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация

I. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване”

Представеното описание на проблемите е твърде обобщено и не позволява пълна преценка за обхвата на необходимите изменения в националното законодателство. С оглед на това препоръчваме проблемите да бъдат конкретизирани поотделно за всеки от приложимите регламенти, като се посочи какви забрани или задължения следва да бъдат въведени на национално ниво, кои дейности или субекти подлежат на допълнителна регулация, какви сертификати, лицензи или регистри следва да се създадат или адаптират, кои органи ще отговарят за прилагането на новите изисквания и какви санкции или контролни механизми се предвиждат.

В тази връзка считаме, че в оценката трябва да бъдат изложени подробно проблемите по отношение на необходимостта от въвеждане на забрани за производство, пускане на пазара и използването на вещества, нарушаващи озоновия слой, необходимостта от създаване на регистър за контрол на вноса и износа съгласно Регламент (ЕС) 2024/590; установяване на система за разпределение на квоти за флуорсъдържащи парникови газове, ограничения върху пазарния достъп на оборудване с високи стойности на глобалния потенциал за затопляне (GWP), както и въвеждане на правила за етикетиране и проследимост, съгласно Регламент (ЕС) 2024/573, необходимостта от разработване на национални правила за сертифициране на физически и юридически лица, работещи с хладилно, противопожарно и електрическо оборудване или с разтворители, включващи минимални стандарти и механизми за взаимно признаване съгласно регламентите (ЕС) 2024/2215, 2025/625, 2025/627 и 2025/623.

II. Относно раздел 2 „Цели”

В раздела не са формулирани ясно, конкретно и измеримо цели, което затруднява проследимостта на връзката между установения проблем, предложените нормативни решения и

очакваните резултати. Формулировките са твърде обобщени и не позволяват еднозначно разграничаване между цели, мерки и очаквани ефекти.

В тази връзка препоръчваме да се формулират цели, така че да позволяват проследимост и оценка на изпълнението им и да се използват качествени или количествени индикатори. В този смисъл могат да бъдат формулирани следните цели: да се постигне пълна забрана на употребата, вноса и пускането на пазара на вещества, нарушаващи озоновия слой, с изключение на допустимите случаи, до края на 2026 г., (в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/590); да се въведе ефективна система за контрол и санкции, която да покрива 100 % от нарушенията на задълженията (по Регламент (ЕС) 2024/573 и Регламент (ЕС) 2024/590), като санкциите са определени по видове нарушения и са съразмерни, възпиращи и приложими от отговорните органи; да се гарантира, че 100 % от физическите и юридическите лица, извършващи дейности по монтаж, поддръжка, възстановяване или обезвреждане на оборудване с флуорсъдържащи парникови газове, ще бъдат сертифицирани по изискванията на съответните регламенти за изпълнение, в срок до края на 2026 г.; да се осигури функционирането на национален регистър на лицата с валидни сертификати до 2025 г., с автоматично подаване на информация към националния контролен орган и т.н.

Препоръчваме формулиране на целите, като Цел 1, Цел 2 и т.н. и така да бъдат разгледани в раздел 5 от оценката.

III. Относно раздел 3 „Заинтересовани страни“

Представеното описание на заинтересованите страни е твърде обобщено и не позволява пълноценна преценка за кръга на субектите, които ще бъдат засегнати от предложените изменения. Не е направено разграничение по видове оператори, не са отчетени специфичните групи икономически субекти, нито е представена количествена оценка на техния обхват. Това ограничава възможността за реалистична преценка на въздействието върху бизнеса, включително по отношение на МСП и административната тежест.

Считаме за необходимо в оценката да се обърне специално внимание на предприятията, които ще бъдат пряко засегнати от прилагането на новите регламенти, включително вносители, износители, дистрибутори, ползватели, преработватели и оператори на оборудване и вещества, съдържащи флуорсъдържащи парникови газове или вещества, нарушаващи озоновия слой. Посочено е, че общият брой на тези икономически субекти е приблизително 3 600, но е препоръчително те да бъдат представени по отделно, предвид че и значителна част от тях са микро, малки и средни предприятия и въздействията върху тях е от значение при въвеждане на мерките за прилагане на новите регламенти.

IV. Относно раздел 4 „Варианти на действие. Анализ на въздействията“:

Описанието на вариантите на действие в оценката е непълно. Необходимо е вариантите да бъдат подробно описани, включително по отношение на конкретните регулаторни и практически мерки, които ще бъдат предприети, както и да бъде направен анализ на очакваните въздействия върху отделните групи заинтересовани страни, включително държавните институции, ангажирани с прилагането на регламентите, и икономическите оператори, които ще понесат административна и финансова тежест във връзка с новите изисквания.

Представеният Вариант 2 съдържа само обща формулировка, според която се предвижда осигуряване на съответствие с европейското законодателство чрез идентифициране на компетентни органи и създаване на система от санкции. Не е уточнено какви именно са функциите на посочените органи, каква организационна и експертна структура ще бъде необходима за упражняване на новите правомощия, какъв ще бъде административният и бюджетният ефект за съответните институции, както и какви конкретни задължения ще възникнат за бизнеса, в това число за предприятията, които ще подлежат на сертифициране, надзор, отчетност или санкции.

По отношение на Анализ на въздействията:

Представеният анализ на въздействията съдържа противоречиви и непълни формулировки. От една страна, се посочва, че със законопроекта ще бъдат създадени нови механизми за контрол и система от санкции, приложима към икономическите оператори, включително предприятия, които не спазват регламентите. От друга страна, се твърди, че не се очакват значителни отрицателни въздействия, включително по отношение на административната тежест върху малките и средните предприятия. Липсва обосновка как при наличие на нови санкционни режими, нови изисквания за сертифициране, контрол, отчетност и участие в регистри, не възникват нови административни или икономически задължения за бизнеса.

Не е направена оценка на очакваните разходи за предприятията във връзка с привеждането в съответствие с новите изисквания. Също така не е представен анализ на въздействието върху държавната администрация, в това число с оглед на необходимостта от увеличаване на административен капацитет, експертна подготовка, надзор и обмен на данни с европейските органи.

Посоченото положително въздействие за предприятията, свързано с предотвратяване на нелоялна конкуренция, не е подкрепено с данни или конкретни примери. Не се анализира как и в какъв срок въвеждането на санкционната система ще доведе до равни условия за всички оператори на пазара, включително спрямо неформалния сектор или нерегистрирани участници.

В тази връзка препоръчваме анализът на въздействията да бъде допълнен с качествена и количествена оценка на очакваните ефекти по основните направления – икономически, социални, екологични– както и специфичните въздействия върху държавните институции, така и върху предприятията, особено в контекста на МСП. Също така следва ясно да се обоснове по какъв начин се констатира, че не възниква допълнителна административна тежест извън вече действащите задължения по регламентите, предвид необходимостта от транспониране чрез закон на процедури, регистри и система от санкции.

V. Относно раздел 5 „Сравняване на вариантите:”

Необходимо е таблицата в т. 5.1 да бъде преработена съгласно препоръката по раздел 2.

VI. Относно подраздел 6.1. „Промяна в административната тежест ….“

Посочено е, че не се очаква промяна в административната тежест. Това твърдение обаче противоречи на информацията в останалата част от оценката, където изрично се предвиждат мерки за създаване на нова система от санкции, контрол и административно прилагане на разпоредбите

от новите европейски регламенти. Липсва логическа и фактическа връзка между очакваните задължения за компетентните органи и бизнес операторите и заключението, че административната тежест остава непроменена.

С оглед на това предлагаме информацията в този раздел да бъде преработена, като се направи ясна преценка дали и в каква степен се увеличава административната тежест за икономическите субекти, включително малките и средните предприятия. Следва да се аргументира кои от нововъведените задължения представляват административна тежест, какви действия изискват (например регистрация, подаване на информация, сертифициране, контролни проверки и т.н.) и дали те представляват нови или вече съществуващи изисквания, произтичащи от пряко приложимите регламенти. Необходимо е да бъде направена обективна оценка на административната тежест.

VII. Относно раздел 8 „Приемането на нормативния акт…….от правото на ЕС?“

Разделът не съдържа необходимата конкретика относно обвързаността на инициативата с правото на Европейския съюз. Липсва описание на конкретните изисквания, произтичащи от Регламент (ЕС) 2024/590 и Регламент (ЕС) 2024/573, както и от приетите регламенти за изпълнение към тях, които налагат измененията в националното законодателство.

С оглед на това, препоръчваме изрично да бъдат посочени приложимите актове на правото на ЕС, включително разпоредбите, с които се обвързва законодателната инициатива, както и да се уточни дали на равнище Европейски съюз е извършена оценка на въздействието при приемането на съответните регламенти. В случай че такава оценка е налична, е необходимо да се посочи връзка към източника ѝ, с оглед прозрачност и възможност за проверка.

VIII. Относно извършване на последваща оценка на въздействието:

За осигуряване на проверката на съотношението между формулираните цели и постигнатите резултати е необходимо в заключителните разпоредби на законопроекта да бъде посочено в какъв срок ще бъде извършена последваща оценка на въздействието на закона и кой е компетентният орган, който ще организира нейното извършване.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието се съпоставя с кръга от въпроси, засегнати в проекта на нормативен акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

И. Д. ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„КООРДИНАЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“ В
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

7/30/2025

X

Signed by: Iskren Pavlov Ivanov

ИСКРЕН ИВАНОВ